

Octauus phisicorum.

annihilatio est ens rōnis. Dico ergo. q̄ deus bene vult aliqd̄ necessario necessitate supponis vt dicit. **S. T.** li. ij. contra gen. Et hoc sufficit pro argumēto. vide. **S. T.** li. j. cōtra gen. ca. lxxxiij. Et. j. parte vbi supra vñ irrōnabiliter. Alius reprehendit ph̄m negatē potentiā ad p̄teritū non aut̄ ad p̄sens vel futurū sicut enim hec implicat contradictionē p̄teritū non fuit ita et ista p̄sens non est vel futurum nō erit immo ex hoc q̄ p̄sens pōt non esse arguit q̄ deus potest facere genitum nō esse quia actus voluntatis qui nunc primo est nunc est genit⁹ ergo genitum potest non esse cōtra aris. vj. ethi. sed contra si ad p̄teritum esset potentia ergo de p̄teritis est consiliū sicut de futuris.

Ad duodecimum dictum est supra q̄ annihilatio non est malum quia omnis priuatio est ī aliquo subiecto et ideo proprie annihilatio non est maius malum q̄ amittere digitum. Sed dices annihilatio est fugienda ergo est mala. negatur cōsequentis **Ad** aliud dictum est secundo ph̄si.

Ad decimum tertium dicitur q̄ deus non est causa contingens reruz sed libera de ve. q. xxij. ar. j. ad primum et concedo q̄ nolens antixp̄m fore possibiliter est deus propter ampliacionem subiecti. Et id ille discursus non valet quia in consequente non est ampliatio. Et ad aliud patet in principio octaui.

Ad decimū quartū dicit q̄ ibi est necessitas suppositionis. Nec ista ē vera de⁹ pōt incipere velle hoc esse futurū q̄ ex hoc seq̄tur mutatio ī deo vt dicit. s. t. de ve. q. xxij. ar. iij. ad. xij. De habitudine aut̄ dicit q̄ sequit̄ determinationē diuine voluntatis. Et illa habitudine est necessaria necessitate imutabilitatis. Si dicatur. Possē et velle in deo sunt idē sed deus necessario pōt quicqd̄ pōt et necessario scit quicqd̄ scit ergo necessario absolute vult quicquid vult. Negatur cōsequentia quia ista differunt ratione. Quidā dicunt q̄ deus dicitur aliquod futurum sciuisse necessitate absoluta idest categorice hoc est sciuit et ita erit. Sed hoc non videtur sufficere quia li. j. contra gentiles. ca. lxxxiij. assignat causam quare deus alia a se ex necessitate sciat nō autem ex necessitate velit quia res intelligitur secundum q̄ similitudo eius est in intelligente. Non sic autem est de voluntate. Et idem habetur de veritate. q. xxij. ar. quarto ad xij. vide prima parte. q. xiiij. ar. xiiij. ad secundum et de veri. q. ij. ar. xij. ad septimum. Et per hoc patet ad decimū quintum. Et ex dictis in scdo ph̄si.

Ad decimū sextū dicit san. tho. li. j. contra gentiles ca. lxxxiij. ad tertium q̄ voluntas dei a nullo exteriori determinatur sed forte per suam cognitionem

Ad decimum septimum dicit Sanctus Thomas in. j. dist. xlv. q. j. ar. iij. ad quintum q̄ demonstratio que facit scientiam de resumitur ex causis proximis rei que non sunt diuina voluntas. Et ideo quando ph̄s naturalis q̄rit quare hoc fit non est itētio sua inquirere de voluntate diuina sed de causis secundis per quas deus voluit res producere.

Ad decimū octauū dicit q̄ illa sunt s̄a de voluntate limitata. Et ad aliū dicit S̄a. Tho. de veri. q. xxij. ar. primo ad quartū q̄ laus stricte capiēdo debetur h̄is q̄ sunt ad finem. Tamen eam cōius accipiēdo vel forte proprie couenit deo scdm̄ rei veritatem.

Ad decimū nonū diuersi diuersimode sentiūt de ph̄o et Lōmē. Gregori⁹ Scotus Okam. et Wolcot dicit scdm̄ ph̄m deum agere necessitate nature saltem aliqua. Et si dicatur. scdm̄ Sco. deus est infinite potētie ap̄d aris. ergo agit km̄ totā virtutē mouen-

do celum. Quidam dicunt q̄ agens naturale nō necessario agit scdm̄ vltimum sue potentie quia intellectus agens est agens naturale respectu intellect⁹ possibilis. Et tamen non semper mouet ipsum secundum extremum sue potentie. Si dicatur ex quo secundum philosophum causa proxima primi celi est deus necessario agens ergo hec erit vera demonstratio secundum eum procedens a causa deus est ergo celum est. Forte dicitis q̄ deus non est causa efficiēs celi quia vt dicitur secundo ph̄si. Causa efficiēs est que agit per motum et ideo est tm̄ causa finalis celi hoc nichil facit quia a causa finali fit potissima demonstratio cum sit potissima causa. j. postero. iij.

Forte dicitis q̄ finis non est causa proxima et intrinseca et ideo ex eo non fit potissima demonstratio. s. t. in. j. d. xlv. ar. iij. ad. v. et vij. meta. lec. xiiij. s̄ hoc nichil facit ad propositū siue ibi sit demonstratio siue nō. Alij dicūt q̄ secundum philo. non habetur exp̄s se q̄ deus agat necessitate nature nec a cōmentatore quia non est verisimile q̄. s. t. censor auerrois ipsū nō rep̄hendisset li. ij. cō. gē. ca. xxij. vel ī alijs locis ca. enim. xxvj. reprehendit solum auicēnam herue⁹ quo. ij. q. iij. dicit q̄ dicentibus deum agere necessario remanent difficultates humano ingenio insolubiles vnde potest sic argui secundum philosophum aliquis est bene fortunatus et causa huius aliquando est deus secundum aristotelem in fine libri de bona fortuna. Et in libro de secretis secretorum dicit quod solus deus facit miracula. et probabile est secundum ipsum animam a solo deo creari ergo secundum ari. deus aliqua libere immediate producit et licet voluntas dei ratioe sue libertatis sit causa ad vtrūlibet nō tm̄ cōtingens q̄ mutabilitatē ip̄ortat scdm̄. s. t. in. j. d. xlv. ar. iij. ad. iij. Si queratur vtrum deus sit omnīū causa totalis et imediata hoc patebit articulo sequente et q̄n declarabit hec p̄positio quicqd̄ est causa cause ē causa causati. Ex qua inferitur scdm̄ ph̄si. deū causare etiā hec inferiora vñ auerrois agit gratias deo p̄pter itētionē expositiōis p̄ reuelationē vñ non bene dictū est scdm̄ ari. q̄ deus sit tm̄ causa rerū per modū finis q̄ si aliqd̄ habeat causā finalē oportet q̄ habeat efficiētē q̄ si habet causā q̄stum est ex se potest non esse ergo oportet q̄ ab aliquo p̄ducatur effectiue. Si dicatur sc̄da intelligentia est p̄fectior re corporali ergo tm̄ habet vnā causā sc̄z finalē negatur cōsequētia. Nec est icōueniens ī deo causā finalē et efficiētē coincidere licet autē de⁹ nō agat necessario absolute tamen vult res esse quadā necessitate imutabilitatis nec deus concurrit ad aquā tanq̄ volēs ip̄am non corrūpi sed p̄ aliquo tēpore eam cōseruat. Si querat̄ an aliqd̄ influat ipsi aque vt resistat igni p̄ter formā substantialē et frigiditatē patet ex supradictis. Sed queritur an scdm̄ ph̄si. intelligentie alie a deo agāt vñ producat̄ motus suoz celoz necessitate nature dicēdū sicut de deo vel aliqui dicerent q̄ cuiusq̄ adherēt immobiliter adherent sed hoc nichil valet quia alē quando cessabunt a motu celi secundum veritatem non tamen secundum philo.

Ad tertium sic proceditur videtur q̄ de⁹ nō sit ī oriēte q̄ cōmunis animi p̄ceptio ē scdm̄ boe. icorporalia in loco non esse s̄ de⁹ est icorporatus vnde non est virtus in magnitudine secundum ph̄si. ergo non est in loco. Et per cōsequēs non est in oriente vel in circumferentia primi celi. Itē ph̄s dicit scdo celi q̄ extra celū sunt entia inalterabilia optimā vitā dū